

Nagrody za tworzenie kultury bezpieczeństwa

13.12.2021

„Projekt kultury bezpieczeństwa w transporcie kolejowym ma już 5 lat i widzimy efekty naszych działań, czyli poprawę bezpieczeństwa” – tak V Galę kultury bezpieczeństwa otworzył dr inż. Ignacy Góra, Prezes Urzędu Transportu Kolejowego. Kapituła konkursu przyznała 6 nagród i 9 wyróżnień. W trakcie gali wręczona została również nagroda publiczności oraz specjalna nagroda związana z Europejskim Rokiem Kolei.

Projekt „Deklaracji w sprawie rozwoju kultury bezpieczeństwa w transporcie kolejowym” ma już 5 lat. W dotychczasowych edycjach konkursu zgłoszonych zostało niemal 170 inicjatyw. Kapituła Konkursu brała pod uwagę czynniki sprzyjające rozwojowi bezpieczeństwa kolejowego, innowacyjność i wpływ na rozpowszechnianie zasad kultury bezpieczeństwa.

„Pomysł stworzenia projektu „Deklaracji w sprawie rozwoju kultury bezpieczeństwa w transporcie kolejowym” pojawił się w 2016 r. i zapoczątkował zmianę sposobu postrzegania bezpieczeństwa w środowisku kolejowym. Z nieukrywaną radością obserwuję rozwój „Deklaracji”. Na przestrzeni pięciu lat istnienia naszego projektu widzę, że nie słabnie zainteresowanie sektora kolejowego rozwojem zasad kultury bezpieczeństwa. W 2016 r. zaczynaliśmy od 128 sygnatariuszy, a teraz jest nas dwa razy więcej” - Galę kultury bezpieczeństwa w transporcie kolejowym” otworzył dr inż. Ignacy Góra, Prezes Urzędu

Transportu Kolejowego.

NAGRODY

W tym roku Kapituła Konkursu przyznała nagrody w trzech kategoriach: czynnik ludzki - edukacja, rozwiązanie systemowe oraz rozwiązanie techniczne.

W kategorii „Czynnik ludzki – edukacja” nagrodę otrzymał:

- Portal „Raport Kolejowy”, którego wydawcą jest Polska Izba Producentów Urządzeń i Usług na Rzecz Kolei. Nagroda została przyznana za wieloletnią działalność edukacyjną i informacyjną o wydarzeniach z branży transportu kolejowego i promocję tematyki bezpieczeństwa transportu kolejowego.
- Zespół Szkół im. Władysława Stanisława Reymonta w Małaszewiczach za edukację i aktywizację młodzieży poprzez organizację konkursu „Ambasadorzy bezpieczeństwa kolejowego”. Konkurs obejmował test wiedzy z zakresu m.in. bezpiecznego prowadzenia ruchu, sygnalizacji, zestawiania pociągów, zdarzeń kolejowych i organów badających zdarzenia, jak również przedstawienie własnych innowacyjnych projektów uczestników na podniesienie bezpieczeństwa transportu kolejowego.

W kategorii „Rozwiązanie systemowe” nagroda trafiła do Kolei Śląskich sp. z o.o. za wdrożenie systemu „Mapa zdarzeń i wydarzeń kolejowych”. Interaktywna mapa zawiera wszystkie najważniejsze dane na temat zaistniałych w wybranym przedziale czasu zdarzeń i wydarzeń na obszarze, po którym poruszają się pociągi spółki Koleje Śląskie. Implementacja tego nowego rozwiązania geoinformacyjnego umożliwia szybką analizę zdarzeń kolejowych i miejsc ich występowania oraz identyfikację newralgicznych z odcinków linii kolejowych.

W kategorii „Rozwiązanie techniczne” nagrodę otrzymała PKP ENERGETYKA S.A. za magazyn energii trakcyjnej PKP Energetyka w Garbcach koło Wrocławia. Jest to największy

magazyn energii pracujący na potrzeby trakcyjne w Europie. Magazyn energii trakcyjnej wzmacnia bezpieczeństwo i jakość dostaw energii dla kolei, bilansuje moc pobieraną z krajowej sieci energetycznej, a w niedalekiej przyszłości pozwoli na efektywne wykorzystanie odnawialnych źródeł energii w ramach Programu Zielona Kolej.

Drugą nagrodę w tej kategorii przyznano Przedsiębiorstwu Robót Telekomunikacyjnych i Elektroenergetycznych „PROTEL” sp. z o.o. i Dolnośląskiej Służbie Dróg i Kolei we Wrocławiu za wyprodukowanie i wdrożenie „Systemu ProTV” służącego do automatycznego monitorowania i wykrywania wykroczeń na przejazdach kolejowo-drogowych. Do podstawowych funkcji systemu ProTV należy: wykrywanie pojazdów wraz z tablicą rejestracyjną, wykrywanie pociągów, wykrywanie wykroczeń popełnianych na przejazdach kolejowo-drogowych oraz automatyczne wysyłanie dokumentacji dotyczącej popełnionego wykroczenia.

Zwycięzcą w plebiscycie publiczności również zostało Przedsiębiorstwo Robót Telekomunikacyjnych i Elektroenergetycznych „PROTEL” sp. z o.o. oraz Dolnośląska Służba Dróg i Kolei we Wrocławiu za wyprodukowanie i wdrożenie Systemu ProTV służącego do automatycznego monitorowania i wykrywania wykroczeń na przejazdach kolejowo-drogowych.

W tym roku przyznana została specjalna nagroda Europejskiego Roku Kolei 2021. O jej przyznaniu również zdecydowali Sygnatariusze w drodze plebiscytu. Nagroda trafiła do Fundacji ProKolej za opracowanie raportu „Kolej dla klimatu – klimat dla kolei”. Raport promuje zrównoważoną, inteligentną mobilność i podkreśla rolę kolei jako najbardziej ekologicznego i energooszczędnego środka transportu oraz istotnego czynnika umożliwiającego osiągnięcie neutralności klimatycznej. Raport wskazuje na konieczność głębokich zmian strukturalnych, obejmujących zwiększenie udziału odnawialnych źródeł energii i przełamanie dominacji transportu drogowego.

WYRÓŻNIENIA

W V edycji konkursu wyróżnienia otrzymali:

- Wydział Inżynierii Lądowej i Transportu Politechniki Poznańskiej i Jakub Holcman za pracę dyplomową „Poprawa poziomu bezpieczeństwa na przejazdach kolejowo-drogowych z wykorzystaniem radarowego systemu zajętości obszaru przejazdu”. W pracy dyplomowej przedstawiono kompleksowy projekt zabudowy samoczynnego systemu przejazdowego z radarowym systemem zajętości obszaru przejazdu dla przejazdu kolejowo-drogowego kat. B, czyli wyposażonego w automatyczne rogatek. Rozwiązanie to ma umożliwić zjazd pojazdom, które dalej znajdują się w obszarze przejazdu po opuszczeniu rogatek wjazdowych.
- Koleje Wielkopolskie sp. z o.o. za wdrożenie usługi „Komunikacja bez barier”. Jest to bezpłatna usługa tłumaczenia języka migowego on-line pod nazwą „Komunikacja bez barier”, która polega na połączeniu wideo z tłumaczem języka migowego z dowolnego urządzenia wyposażonego w kamerę wraz z połączeniem do Internetu.
- Instytut Kolejnictwa za opracowanie „Wytycznych dotyczących cyberbezpieczeństwa dla pracowników kolei”. W poradniku opisano cyberzagrożenia dla systemów wykorzystywanych w transporcie kolejowym i podstawowe mechanizmy reagowania na nie. W opracowaniu uwzględniono systemy sterowania ruchem kolejowym, jak i te związane ze wspomaganiami bezpieczeństwa i ochroną transportu.
- PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. za opracowanie i wdrożenie ulotek szkoleniowych z akcentami humorystycznymi. Ulotki te wykorzystywane będą jako materiał dydaktyczny w trakcie szkoleń skierowanych do pracowników na stanowiskach związanych z bezpieczeństwem ruchu kolejowego. Przypominają one o newralgicznych dla bezpieczeństwa zasadach pracy

przy zastosowaniu humorystycznej formy przekazu.

Wyróżnienia trafiły także do pracowników kolei, których postawa i szybka reakcja pozwoliła uratować zdrowie i życie wielu osób. Tegoroczni bohaterowie kolei wykazali się refleksem, trafną oceną sytuacji i umiejętnością podejmowania szybkich i właściwych decyzji. Dzięki ich działaniom udało się uratować ludzi, którzy w brawurowy sposób zakończyli wyścig na torach, człowieka, który w wyniku awarii pojazdu utknął na przejeździe kolejowo-drogowym oraz osoby, które na torach chciały zakończyć swoje życie. Wyróżnienia te są uhonorowaniem profesjonalizmu nagrodzonych i świadczą o zachowaniu najwyższych standardów w codziennej pracy.

- Dariusz Szymański – maszynista ORLEN KolTrans S.A.
- Michał Wanecki – maszynista Kolei Mazowieckich
- Adam Kamiński – maszynista Kolei Mazowieckich
- Paweł Adamski – maszynista POLREGIO S.A.
- Jakuba Rólczak – maszynista Łódzkiej Kolei Aglomeracyjnej sp. z o.o.

DEBATA

Jubileuszowa Gala kultury bezpieczeństwa zakończyła się debatą „Rola transportu kolejowego w osiągnięciu neutralności klimatycznej. Gdzie jesteśmy? Dokąd zmierzamy?”

W panelu dyskusyjnym udział wzięli: Jakub Kapturzak Zastępca Dyrektora Departamentu Kolejnictwa, dr Jakub Majewski, Prezes Zarządu Fundacji ProKolej, Piotr Majerczak, Wiceprzewodniczący Prezydium Rady Programowej Centrum Efektywności Energetycznej Kolei, Jacek Konop, Wiceprezes Zarządu ds. technicznych ze spółki Pojazdy Szynowe PESA Bydgoszcz S.A., Rafał Zgorzelski, Członek Zarządu Polskich Kolei Państwowych S.A. oraz dr inż. Ignacy Góra, Prezes Urzędu Transportu Kolejowego.

Jakub Kapturzak, reprezentujący Ministerstwo Infrastruktury wskazał, że w Unii Europejskiej kolej przewozi 8% pasażerów i

17% towarów. Zatem przesunięcie międzygałęziowe jest koniecznością. Ministerstwo prowadzi działania na 4 płaszczyznach: inwestując w infrastrukturę liniową m.in. w celu zwiększenia prędkości handlowej pociągów towarowych, inwestując w infrastrukturę punktową, starając się lepiej koordynować działania wszystkich podmiotów w sektorze kolejowym oraz zwiększając odpłatność za korzystanie z infrastruktury drogowej. W ramach Krajowego Planu Odbudowy Ministerstwo Infrastruktury przygotowało propozycje bardziej zrównoważonego rozłożenia kosztów między wszystkie typy transportu.

Dr Jakub Majewski z Fundacji ProKolej przedstawił ważne wnioski z raportu „Kolej dla Klimatu - Klimat dla Kolei”. Raport ma za zadanie przybliżenie związków między polityką transportową i ekologiczną. Analizuje potencjał sektora kolejowego w realizacji celów klimatycznych i osiągnięcia neutralności klimatycznej. Kolej należy do form transportu najmniej obciążających środowisko i społeczeństwo. Jako świadomi konsumenci i podróżni, powinniśmy wybierać te środki transportu, które nie obciążają środowiska. Należy też zelektryfikować transport. Obecnie kolej jest elektromobilna w 80-90%. Zasilanie ze źródeł odnawialnych pozwala budować kolej, która jest w pełni neutralna klimatycznie.

Zeroemisyjność transportu kolejowego wymaga dużych nakładów na innowacje, m.in. zaprojektowania nowoczesnych pojazdów szynowych. O planach PESA Bydgoszcz S.A. mówił wiceprezes Jacek Konop. PESA w swojej strategii na lata 2020-2025 ma wpisany rozwój technologii wodorowej i związanej z nią technologii bateryjnej. Lokomotywa, którą producent przedstawił na targach TRAKO wejdzie do eksploatacji obserwowanej z końcem przyszłego roku. Obecnie jest na etapie uzgodnień formalno-prawnych. PESA planuje w najbliższej przyszłości rozwijać linię wodorowych lokomotyw manewrowych, ale głównym celem jest lokomotywa pasażerska.

Piotr Majerczak z Rady Programowej Centrum Efektywności Energetycznej Kolei opowiedział o założeniach Centrum, które

jest wspólną inicjatywą branży kolejowej na rzecz oszczędzania energii. Wskazał, że do osiągnięcia neutralności klimatycznej kolei potrzebne jest uzyskiwanie prądu ze źródeł odnawialnych i wykorzystywanie go w najbardziej optymalny sposób. Ważne są 3 elementy: rekuperacja energii między pojazdami, eco-driving, czyli nauczanie maszynistów ekonomicznego prowadzenia pojazdu oraz zarządzanie siecią trakcyjną i nietrakcyjną.

Zielona kolej to nie tylko energooszczędne pojazdy kolejowe, ale również zmodernizowana infrastruktura punktowa. Rafał Zgorzelski przybliżył plany PKP S.A. zazielenienia dworców kolejowych. Mówił o działaniach prowadzonych na 4 płaszczyznach: inwestycyjnej, badawczo-rozwojowej, nowych usług i właścicielskiej. Obecnie PKP realizuje program inwestycji dworcowych. Wymienia stolarkę okienną, montuje panele fotowoltaiczne i systemy odzyskiwania wody deszczowej. PKP uczestniczy również w badaniach nad dworcem neutralnym klimatycznie.

Prezes Urzędu Transportu Kolejowego przybliżył trendy i perspektywy rozwoju transportu kolejowego. Dr inż. Ignacy Góra podkreślił, że kolej ma bardzo duży potencjał, który trzeba wykorzystać. W przewozach pasażerskich główną barierą jest obecnie niewystarczająca oferta w połączeń lokalnych. *„Nikogo nie stać, by czekać na peronie na pociąg 2 godziny. Standardem powinno być 14 par pociągów dziennie i z tym założeniem UTK prowadzi rozmowy z przewoźnikami. Nikogo też nie stać, by jego przesyłka dojechała 2 dni później. Potencjalni klienci kolei wożą towary transportem drogowym, ale deklarują, że jeżeli poziom usług się podniesie, to będą wozic towary koleją, bo kolej jest ekologiczna”* – przyznał Ignacy Góra.

DEKLARACJA W SPRAWIE ROZWOJU KULTURY BEZPIECZEŃSTWA W TRANSPORCIE KOLEJOWYM

Inicjatywa „Deklaracji w sprawie rozwoju kultury bezpieczeństwa w transporcie kolejowym” sięga 2016 r. Zapoczątkowała ona zmianę sposobu postrzegania

bezpieczeństwa w środowisku kolejowym. Głównym jej założeniem jest wdrożenie idei kultury bezpieczeństwa w transporcie kolejowym oraz zachęcenie wszystkich przedsiębiorców do poprawy bezpieczeństwa transportu kolejowego jako wartości nadrzędnej oraz kluczowego warunku dla zrównoważonego rozwoju całej branży. Deklaracja została dotychczas podpisana przez 243 sygnatariuszy.
